

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

21.07.2023 nr DM-124423-11

Meibaum V uuringuruumi uuringuloa nr L.MU/519794 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning lähtudes TIIU ELMEND MÄEOTSA TALU (registrikood: 10829337) esitatud taotlusest, **otsustan:**

1.1 Anda TIIU ELMEND MÄEOTSA TALU (registrikood: 10829337) geoloogilise uuringu luba nr MU/519552 Meibaumi V uuringuruumi, kehtivusajaga kaks aastat (lisatud).

1.2. Korraldus jõustub TIIU ELMEND MÄEOTSA TALU (registrikood: 10829337) teatavaks tegemisest.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

2. ASJAOLUD

TIIU ELMEND MÄEOTSA TALU (registrikood 10829337, aadress Mäeotsa talu, Vao küla, Väike-Maarja vald, Lääne-Viru maakond) esitas Keskkonnaametile 06.04.2023 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS; edaspidi **KOTKAS** 04.06.2023 nr DM-124423-1) Meibaumi V uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi **uuringuluba**) taotluse. Menetlusse võetud taotlus on registreeritud 25.04.2023 nr DM-124423-5.

Uuringuruum asub Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas, eraomandisse kuuluvatel maaüksustel Kitse (katastriüksuse tunnus 92801:001:0078), Mäeotsa (katastriüksuse tunnus 92701:001:0002) ja Tamme (katastriüksuse tunnus 92801:001:0814).

Meibaumi V uuringuruum asub kolmel lahustükil, mille teenindusala pindalad on kokku 9,88 ha. Geoloogilise uuringu käigus planeeritakse rajada kuni 25 uuringukaevet ja/või uuringupuuraugu maksimaalse uurimissügavusega 6 m. Taotletava loa kehtivusaeg on kaks (2) aastat.

Geoloogilise uuringu välitöö käigus rajatakse uuringupunktid (kaevetõõned või puuraugud), kust võetakse proovid materjali granulomeetrilise koostise, terastikulise koostise, killustiku purunemiskindluse ja hüdrogeoloogiline (hüdroloogiline) situatsioon (veetasemed)

määramiseks. Uuringuala kohta koostatakse instrumentaalmõõdistamise alusel topograafiline plaan. Kameraaltööde käigus analüüsitakse saadud andmestikku (sh laboritulemused) ja koostatakse aruanne varu arvele võtmiseks maavarade registris.

2.1 Uuringuruum

Meibaumi V uuringuruumist vahetult põhja pool asub Meibaumi liivamaardla nr 891 täiteliiva aktiivse tarbevaru plokk 1 aT, mille varu on arvele võetud 2010 geoloogilise uuringu (Sinisalu ja Rõivasepp, 2010; EGF 8247) põhjal. Meibaumi liivamaardla sh Meibaumi V uuringuruumi teenindusala, jääb lauge pinnareljeefiga oosideahela läänenõlvale, kus kasvukihi all levib suhteliselt õhukese kihina (valdavalt 1...2 m, kohati kuni 3,5 m) peeneteralise liiva lasund, milles esineb aleuriitse kuni jämedateralise liiva vahekihte ning läätsi. Lamamiks on liivale saviliivmoreen, milles esineb lubjakivilahmakaid. Põhjaveetase jääb liivalasundist madalamale.

Uuringuloo taotluse seletuskirja kohaselt asub Meibaumi V uuringuruumi teenindusala valdavas osas haritavaal maal (põllumaa). Maapinna reljeef jääb Maa-ameti kaardirakenduse andmetel absoluutkõrguste vahemikku 105 m kuni 110 m.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (maapõueseadus; edaspidi **MaaPS** § 17 lg 3 ja 4). Geoloogilise uuringu viib läbi Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond), kus on geoloogilise uuringu läbiviimiseks vajalikud oskused ja kogemus.

Taotlusele andis 12.04.2023 kirjaga nr 9-3/23/6116-2 oma arvamuse (MaaPS § 27 lg 2) maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (registreeritud KOTKAS 12.04.2023 numbriga DM-124423-2).

Meibaumi V uuringuruumi teenindusala jääb täielikult Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikule alale (keskkonnaregistri kood LTA1000001) ning osaliselt kaitsmata põhjaveega alale (keskkonnaregistri kood LTA1000419).

Uuringuruumi teenindusala 2. ja 3. osa vahel kulgeb 35-110 kV kõrgepinge elektriõhuliin L-27: (L35115) (VID kood KP227590696; kaitsevöönd 25 m liini teljest) ja uuringuruumi 3. osa kaguservast ca 28 m kaugusel kulgeb 35-110 kV kõrgepinge elektriõhuliin L-23:(L35111) (VID kood KP227590695; kaitsevöönd 25 m liini teljest). Kattumisi elektriõhuliini kaitsevöönditega ei ole.

Taotletava uuringuruumi 1. ja 2. osa vahel kulgeb avalikus kasutuses olev kohalik Vao tee nr 7870028, mis jääb uuringuruumi teenindusala lahustükkidest ca 12 m kaugusele.

2.2 Tegevused uuringuruumis

Geoloogilise uuringu tegemisel lähtutakse keskkonnaministri 17.12.2018. määrusest nr 52 „Üldgeoloogilise uurimistöö ning maavara geoloogilise uuringu kord ja nõuded ning nõuded fosforiidi, metallitoorme, põlevkivi, aluskorra ehituskivi, järvelubja, järvemuda, meremuda,

kruusa, liiva, lubjakivi, dolokivi, savi ja turba omaduste kohta maavarana arvelevõtmiseks“.

Taotluse seletuskirjas on uuringumetoodikat kirjeldatud järgmiselt: Setendite uurimiseks kavandatakse Meibaumi V uuringuruumi teenindusala rajada kuni 25 uuringupunkti (kaevandit või puurauku). Kasulikust kihist võetakse proovid materjali granulomeetrilise koostise määramiseks.

Uuringuruumi teenindusala ja lähiümbrus (40 m ulatuses) mõõdistatakse topogeodeetiliselt ja koostatakse plaan mõõtkavas 1:1000.

Peale välitööde lõppu uuringuruumi teenindusala korrastatakse. Kaevandid ja puuraugud likvideeritakse kohe pärast geoloogilise läbilõike kirjeldamist ja proovide võtmist, täites need samast kohast väljatud materjaliga. Maapõu ja maapind viiakse võimalikult uurimiseelsesse seisundisse.

2.3 Geoloogilise uuringuga kaasneda võivad keskkonnahäiringud

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi **KeHJS**) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt KeHJS § 11 lg-le 3 algtada keskkonnamõju hindamine (edaspidi **KMH**) selle vajadust põhjendama. Kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi **määrus nr 224**) või on tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb KeHJS § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2, 2³ ja 4 kohaselt anda eelhindang ja kaaluda KMH vajalikkust.

Väikse uuringusügavusega geoloogiline uuring ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 sätestatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, KeHJS § 6 lg-s 2 sätestatud otsustaja eelhindangut vajavate valdkondade loetellu ega Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ toodud tegevuste hulka (st tegemist ei ole määruse nr 224 § 3 p 3 kohase süvapuurimisega (üle 1000-meetrise sügavusega puuraugud)). Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (55 SE) juurde kuuluvas seletuskirjas on KeHJS § 6 lg 2 p-st 2 maavara geoloogilise uuringu ja üldgeoloogilise uurimistöö kaotamist põhjendatud sellega, et praktika on „näidanud, et eelhindangute koostamisega kaasneb suur töömaht ja reaalset väärtust sellel ei ole, kuna uuringute mõju ei ole märkimisväärne. Praeguseks ei ole algtatud mitte ühtegi keskkonnamõju hindamist maavara geoloogilise uuringu loa ja üldgeoloogilise uurimistöö loa taotluse menetluses.“

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud määruses nr 224. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul KMH ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhindangut vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³ ega kaaluta KMH vajalikkust.

MaaPS § 28 lg 3 kohaselt peab uuringuloo taotluse seletuskiri sisaldama muuhulgas andmeid geoloogilise uuringuga kaasneda võivate keskkonnahäiringute ja nende vähendamise meetmete kohta. Keskkonnaministri 09.01.2020 määruse nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi **määrus nr 1**) § 2 lg 1 täpsustab, et lisaks MaaPS § 28 lg 3 sätestatud andmetele esitatakse taotluse seletuskirjas uuringuga kaasneda võivate keskkonnahäiringute, sealhulgas vee, pinnase või õhu saastamise, müra, vibratsiooni ja selle ulatuse kirjeldus. Määruse nr 1 § 2 lg 1 punkti 6 kohaselt tuleb uuringuloo taotluse seletuskirjas eraldi välja tuua, kas geoloogilisel uuringul on mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

Uuringuloo taotluse seletuskirjas märgitakse, et uuringupunktide rajamine toimub päevasel ajal. Keskkonnaamet täpsustab, et mõistet „päevane aeg“ ei reguleeri kellaajaliselt ükski käesoleval hetkel kehtiv seadus. Töölepinguseaduse (edaspidi TLS) § 5 lg 1 p 7 viidatakse näiteks tööajale, mis on aeg mille jooksul täidab töötaja kokkulepitud tööülesandeid. TLS § 43 lg 1 täpsustab, et eeldatakse, et töötaja töötab 40 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul. Lisaks võib TLS § 52 lg 3 lugeda, et eeldatakse, et iganädalane puhkaeg antakse töötajatele laupäeval ja pühapäeval.

Eelnevast nähtub, et TLS ei käsitle mõistet „päev“ ega „öö“. Töö- ja puhkeaja mõistete puhul võib aga eeldada välja kujunenud ja enamlevinud kellaaegu ja nädalapäevi, kuid nende järgimise kohustust tööandjal ei ole. TLS kehtestab mõisteid „tööaeg“ ja „tööpäev“ tavamõistest paindlikumalt. Korrakaitseaduse § 56 määrab ajavahemiku, mille jooksul on keelatud tekitada kestvalt või korduvalt teist isikut oluliselt häirivat müra.

Tuginedes eelnenule ja arvestades asjakohastes õigusaktides toodut, võib eeldada, et välitöid tehakse nädalapäevadel esmaspäevast reedeni. Ajavahemikus kella 22.00-st kuni 6.00-ni, puhkepäevale eelneval ööl kella 00.00-st kuni 7.00-ni, on keelatud tekitada kestvalt või korduvalt teist isikut oluliselt häirivat müra.

2.3.1. Mõju Natura 2000 aladele

Lähim Natura 2000 võrgustikku kuuluv loodusala, Ebavere loodusala[1] (edaspidi **loodusala**; registrikood EE0010113), asub Meibaumi V uuringuruumist ca 1,7 km kaugusel kagusuunas. Looduslalal kaitstakse Euroopa Ühenduse ja nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas[2] nimetatud elupaigatüüpi rohunditerikkad kuusikud (9050) ja II lisas nimetatud liigi karvane maarjalepp (*Agrimonia pilosa*) elupaika.

Meibaumi V uuringuruumist lähima viie kilomeetri raadiusesse ei jää Natura 2000 võrgustikku kuuluvat linnuala.

Võttes arvesse alljärgneva, geoloogilise uuringu jaoks läbiviidava välitöö iseloomu ja ajalist kestust saab öelda, et geoloogilisel uuringul puudub mõju Natura 2000 alale.

Kohtupraktikas on leitud, et väidetavate tagajärgedega ei pea arvestama olukorras, kus ollakse veendunud, et tagajärgede saabumine on välistatud või äärmiselt vähetõenäoline (Riigikohtu halduskolleegiumi 21.12.2001 kohtumäärus haldusasjas nr 3-3-1-67-01 p 3).

2.3.2. Mõju metsale ja kaitstavatele loodusobjektidele

Uuringuruumi teenindusala asub valdavalt haritavaal maal. Maa-ameti kaardirakenduse andmetel on katastriüksuse, kus uuringuruum asub, sihtotstarve 100% maatulundusmaa.

Uuringuruumi teenindusmaa piires ei asu looduskaitsealasid ega muid looduskaitset liiki objekte.

Meibaumi V uuringuruumile lähimad looduskaitsega seotud objektid on:

- Ebavere maastikukaitseala (keskkonnaregistri kood: KLO1000465); uuringuruumist ca 1,7 km kaugusel kagusuunas.
- III kaitsekategooriasse kuuluva linnuliigi hiireviu (*Buteo buteo*) elupaik (keskkonnaregistri kood: KLO9112420); uuringuruumist ca 1,5 km kaugusel kagusuunas.
- Lõheliste kudemis- ja elupaigad (keskkonnaregistri kood: KLO3002565); uuringuruumist ca 337 kugusel kagusuunas.

Võttes arvesse alljärgneva, geoloogilise uuringu jaoks läbiviidava välitöö iseloomu ja ajalist kestust saab öelda, et geoloogilisel uuringul puudub mõju kaitstavatele loodusobjektidele ja vääriselupaikadele.

2.3.3. Heide välisõhku (müra ja peenosakesed)

Geoloogilisel uuringul kasutatava tavapärase tehnika (ekskavaatori) müratase võib tootjatehaste andmetel ulatuda masinast (punkt müraallikast) ligikaudu 10 m kaugusel kuni 80 dB-ni. Müraallikast eemaldudes müratase alaneb heli neeldumise ja sumbumise tõttu. Heli neeldumine vähendab soovimatut müra ja sumbumine tagab, et heli ei liigu erinevate ruumide vahel. Taotluse seletuskirjas on esitatud sõltuvalt müraallikast mürataseme muutusi iseloomustav tabel et müratase müraallikast 10 m kaugusel on 80 dB.

Uuringuruumile lähim hoonestatud (elu-, ühiskondlik-, kõrval- või tootmishoone) katastriüksus asub uuringuruumi kõige lõunapoolseima lahustükiga samal katastriüksusel Mäeotsa (katastritunnus: 92701:001:0002). Õueala asub nimetatud lahustüki teenindusmaa servast ca 135 m kaugusel.

Sellest nähtub, et lähima eluhoone juures ei ole ette näha, Keskkonnaministri 16.12.2016 määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ sätestatud tööstusliku müra piirväärtuse 60 dB (päevasel ajal elamu- ja rohealadel ehk II kategooria alad) ületamist.

Puuraukude ja uuringukaeveõõnte rajamisel ei teki ülenormatiivset tolmu (peenosakesi), kuna uuringu käigus väljatav pinnas on looduslikus olekus niiske.

Oluline on silmas pidada, et geoloogiliste uuringute käigus tehtavad välitööd kestavad lühikest

aega (mõne päeva). Seega on müra kestus ajutine ja lühiajaline. Võib eeldada, et geoloogilise uuringuga ei kaasne häiringuid, mis võiks piirinaabrite huve riivata olulisel määral.

Uuringualal olev pinnas on looduslikult niiske, mistõttu ei teki kaevandite rajamisel ega likvideerimisel õhusaastet (ülenormatiivset peenosakeste heidet).

2.3.4. Mõju põhjaveele

Ruringuruumi teenindusala jääb täielikult Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikule alale (keskkonnaregistri kood LTA1000001) ning osaliselt kaitsmata põhjaveega alale (keskkonnaregistri kood LTA1000419).

Uuringuruumist keskmiselt 250 m kaugusel idas voolab Põltsamaa jõgi (keskkonnaregistri kood: VEE1030000). Ranna või kalda piiranguvöönd jääb uuringuruumist *ca* 160 m kaugusele.

Meibaumi V uuringuruumi lähiümbruses varasemalt läbi viidud geoloogiliste uuringute põhjal (vt ka punkt 2.1) võib eeldada, et põhjaveetase jääb liivalasundist madalamale.

Uuringuruumis läbiviidava geoloogilise uuringuga ei kaasne mõju põhjaveele. Hüdrogeoloogilistest töödest viiakse läbi veetaseme mõõtmised uuringupunktides ning ümbruskonna kraavides ja veekogudes. Juhul, kui uuringute käigus viiakse läbi katsepumpamisi - ei kaasne sellega pikaajalist vee välja pumpamist, mis põhjustaks põhjavee taseme alanemist. Senine praktika näitab, et pumpamine kestab keskmiselt 4 - 8 tundi ja väljapumbatava vee kogused ei ole suured. Hüdrogeoloogiliste tööde raames mõõdetakse katsepumpamise ajal veetaseme alanemist ja selle taastumist. Pärast uuringu läbiviimiseks rajatud puuraukude sulgemist taastub looduslik olukord.

Geoloogiliste töödega ei avaldata mõju lähimatele veehaaretele (puur- ja salvkaevud), kuivenduskraavidele, maaparandussüsteemide toimimisele ega lähimatele veekogudele.

2.3.5. Jäätmete

Jäätmeseaduse (edaspidi **JääTS**) alusel käsitletakse kaevandamisjäätmetena muuhulgas maavarade uuringute töö (sh proovivõtmine, puurimine ja kaevamine) tulemusena tekkivaid jäätmeid. Pärast proovidele katsete läbiviimist ja nõuetekohast säilitamist antakse ülejääv materjal üle jäätmekäitlejale. Seega ei teki geoloogilise uuringu käigus jäätmeseaduse mõistes kaevandamisjäätmeid.

2.3.6. Vibratsioon

Geoloogilise uuringuga vibratsiooni ei kaasne – ei viida läbi lõhkamisi. Tulenevalt töötervishoiu nõuetest, on tehnikale seatud vibratsiooni piirnormid juba valmistajatehases.

Kokkuvõtt

Tuginedes eelnenule, arvestades tegevuse iseloomu ja senist praktikat saab öelda, et geoloogilise uuringuga ei kaasne ümbruskonnale valguse, soojuste, kiirguse ja lõhna reostust ja tegevusega puudub oht suurõnnetuste või katastroofide tekkimisele.

Eelpool kirjeldatud info põhjal saab öelda, et tegevusega ei kaasne olulist negatiivset mõju looduskeskkonnale. Tegevusega kaasneda võiv häiring on lühiajaline ega levi uuringuruumi piiridest oluliselt kaugemale.

Kohe peale puuraukudest ja vajadusel uuringukaevetöödest proovide võtmist suletakse need väljatud materjaliga (mida ei ole vaja kasutada laboratoorsete katsete läbiviimiseks). Tagasitõidetud ala tihendatakse ja tasandatakse. Uuringuruumi teenindusala korrastatakse võimalikult uuringueelsesesse seisukorda.

[1] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615-k „Euroopa Komisjonile esitatav Natura2000 võrgustiku alade nimekiri“ punkt 2 alapunkt 25.

[2] Euroopa Ühenduse ja nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning looduslikuloomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüübid. Leitav:

<https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992L0043:20070101:ET:PDF> (07.06.2023)

3. KAALUTLUSED

3.1 Kaalutlused uuringuloo andmisel

MaaPS § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi **HMS**) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lg 2). Geoloogilise uuringu läbiviimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lg 2). Vastavalt uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lg 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 23.01.2017 määrusele nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Riigilõiv 400 € on tasutud 06.04.2023 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla **J ä ä t S** § 35² tähenduses tuleb uuringuloo taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lg 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JääT §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloo taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja

esitamine vajalik.

Loa andja kohustus on menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal välja selgitada kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. Uuringuloa andmisest keeldumise alused on nimetatud MaaPS § 35.

MaaPS § 35 lg 1 p 1-8 ja p 11 ning lg 2 p 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmenud, sellest tulenevat keeldumise alust ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda. (vt ka p 2.3.)

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega (MaaPS § 35 lg 1 p 9). Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloa andmisega (MaaPS § 35 lg 1 p 10). Keskkonnaamet saatis 24.04.2023 kirjaga nr DM-124423-3 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, Väike-Maarja Vallavalitsusele tähtajaga kaks kuud (MaaPS § 27 lg 7).

Väike-Maarja Vallavalitsus nõustus 17.05.2023 korraldusega nr 335 taotlejale TIIU ELMEND MÄEOTSA TALU (registrikood 10829337) Meibaumi V uuringuruumi uuringuloa andmisega (registreeritud KOTKAS 18.05.2023 numbriga DM-124423-6).

MaaPS 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning TIIU ELMEND MÄEOTSA TALU (registrikood 10829337) ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 20.06.2023).

Eelnevale tuginedes võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmise keeldumise alused puuduvad.

3.2. Uuringuloa taotluse avalikustamine, otsuse eelnõu avalikustamine ja menetlusosaliste ärakuulamine

Keskkonnaamet avaldas uuringuloa menetluse algatamise teate 24.04.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (MaaPS § 30 lg 2) ning teavitas avatud menetluse algatamisest taotlejat TIIU ELMEND MÄEOTSA TALU ja menetlusosalisi (HMS § 40 lg 1 ja 2, § 49 lg 1) 24.04.2023 kirjaga nr DM-124423-4. Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võis kavandatav tegevus puudutada, paluti uuringuloa taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid esitada kahe

nädala jooksul alates teadete avalikustamisest.

Etteantud aja jooksul ettepanekuid ega arvamusi ei laekunud.

Keskkonnaamet saatis 24.04.2023 kirjaga nr DM-124423-3 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, Väike-Maarja Vallavalitsusele tähtajaga kaks kuud (MaaPS § 27 lg 7).

Väike-Maarja Vallavalitsus nõustus 17.05.2023 korraldusega nr 335 taotlejale TIIU ELMEND MÄEOTSA TALU (registrikood 10829337) Meibaumi V uuringuruumi uuringuloa andmisega (registreeritud KOTKAS 18.05.2023 numbriga DM-124423-6).

Kolmas osapool saatis Keskkonnaametile 23.05.2023 kirja nr DM-124423-7, milles soovis saada teavitusi geoloogilise uuringu kohta. Samuti soovis kolmas osapool saada teavitust, kui Meibaumi V uuringuruumi taotletakse keskkonnakaitseluba ning lisada sellele omapoolseid lisatingimusi.

Vastavalt HMS § 49 lg 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lg 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet pani õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 20.06.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (MaaPS § 30 lg 5). Ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks seati kaks nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti ei laekunud.

Keskkonnaamet küsis taotlejalt TIIU ELMEND MÄEOTSA TALU, Väike-Maarja Vallavalitsuselt, asjaomastelt asutustelt jt huvitatud osapooltelt 20.06.2023 kirjaga nr DM-124423-8 arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Etteantud aja jooksul laekus arvamusi ja ettepanekuid.

Väike-Maarja Vallavalitsuse 27.06.2023 kirjaga nr DM-124423-9 täiendavaid märkuseid ning täiendusi ei lisandunud ja korraldust ei esitatud.

Maa-ameti palus 03.07.2023 kirjaga nr 9-3/23/6316-5 (registreeritud KOTKAS numbriga DM-124423-10) korrigeerida loa vormil uuringuruumi pindala ja keskkonnaloa korralduses katastriüksuse numbrit.

3.3. Kaalutlused täiendavate tingimuste seadmisel

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruises sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata.

Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Uuringuloa taotluse menetluse raames ei ilmnenud asjaolusid, mis nõuaks uuringuloale kõrvaltingimuste lisamist.

Küll aga, toetudes Riigikohtu kohtuasjas nr 3-3-1-31-16 (p 19) toodule, tuleb silmas pidada, et Keskkonnaameti poolt väljastatavatest lubadest tulenev õigus ei ole piiranguteta ja selle adressaat peab järgima ka teisi asjakohaseid õigusakte. See tähendab, et loa omajal on kohustus järgida seadustes (looduskaitseseadus, veeseadus jm) kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

Üldised uuringuloaga kaasnevad kohustused loa omajale on välja toodud Keskkonnaameti kodulehel, aadressil: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/maapou/uuringuluba>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Meibaum V uuringuplaan.pdf

Teadmiseks: AARE TEIDLA, KRISTI LEEMET, Maa-amet, Osaühing Pandivere Vesi, OÜ
Artiston Kinnisvara, Riigimetsa Majandamise Keskus, Sander Uuspõld, Tiiu Elmend,
Transpordiamet, Väike-Maarja Vallavalitsus, Vao Agro Osaühing

Valdo Tohver 53238814
Valdo.Tohver@keskkonnaamet.ee